

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren

28. februar 2012

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 36 (Alm. del – §) af 2. november stillet efter ønske fra Joachim B. Olsen (LA)

Spørgsmål

Ministeren bedes beregne beskæftigelseseffekten for hvert af årene frem mod 2020, hvis man afskaffer topskatten i 2012.

Svar

Det skønnes, at arbejdsudbuddet på længere sigt kan øges med knap 15.000 fuldtidspersoner, hvis topskatten afskaffes, jf. tabel 1. Det afspejler helt overvejende en timeeffekt – dvs. at personer, som allerede er i beskæftigelse, vælger at øge deres arbejdstid. Det øgede arbejdsudbud vil på længere sigt give anledning til en tilsvarende stigning i beskæftigelsen.

	Timeeffekt	Deltagelseeffekt	Samlet
	Pers.	Pers.	Pers.
Arbejdsudbud (fuldtidspersoner) ved afskaffelse af topskatten	14.380	360	14.740

Kilde: Egne beregninger på basis af stikprøver på 3,3 pct. af befolkningen.

Der er usikkert, hvor hurtigt den varige virkning på arbejdsudbuddet vil indtræde, hvis topskatten hypotetisk set afskaffes i 2012. I de foreliggende beregninger er det beregningsteknisk forudsat, at to tredjedele af effekten på arbejdsudbuddet indtræder fra 2012 til 2014, mens den resterende tredjedel af effekten indtræder gradvist frem mod 2020, jf. tabel 2.

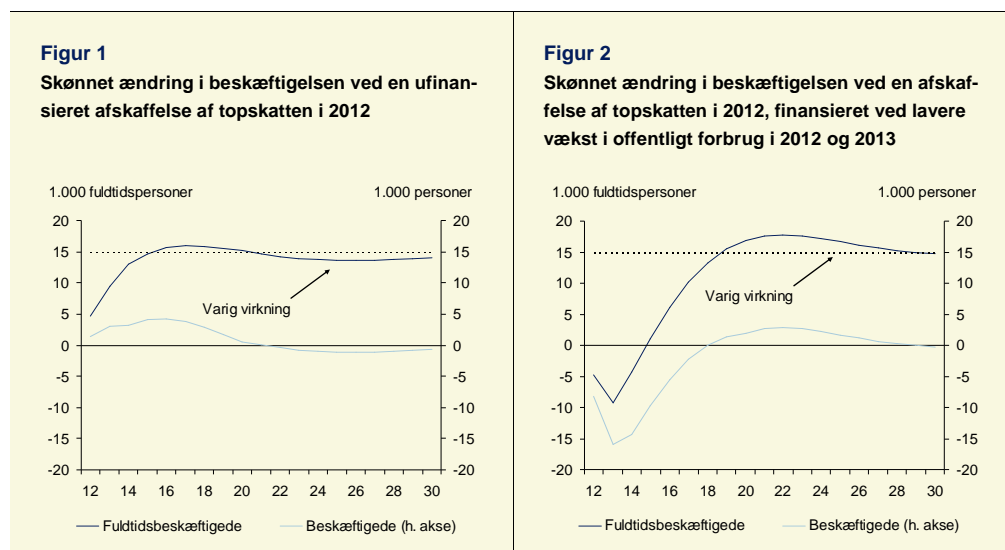
Samtidig er der usikkerhed om, hvor hurtigt det øgede arbejdsudbud slår igennem på beskæftigelsen. Det afhænger i høj grad af de bagvedliggende beregningsforudsætninger og den anvendte modeltype¹.

¹ Danmarks Statistiks ADAM-model har generelt en meget langsom tilpasning til den langsigtede ligevægt, der for nogle typer model eksperimenter kan vare 20-30 år. Tilpasningen er generelt hurtigere i den SMEC-model, der anvendes i De Øko-

En ufinansieret afskaffelse af topskatten i 2012 vil – udover at øge arbejdsudbuddet – indebære en direkte forøgelse af husholdningernes disponible indkomster og dermed det private forbrug. På kort sigt vil såvel det samlede antal arbejdstimer som antallet af beskæftigede personer stige. I dette svar måles ændringen i antal arbejdstimer som ændringen opgjort i antal fuldtidspersoner, dvs. personer som er beskæftiget svarende til det aftalte timetal på et år, jf. figur 1 og tabel 2. På længere sigt vil effekten på beskæftigelsen nærme sig den varige effekt på knap 15.000 fuldtidspersoner.

Tilpasningen skønnes med usikkerhed at være tilendebragt omkring 2020. Anvendes andre modelforudsætninger, hvor forbrugere og virksomheder indretter sig hurtigere efter det øgede arbejdsudbud, vil tilpasningen til ligevægt kunne ske hurtigere.

En ufinansieret afskaffelse af topskatten ville skønsmæssigt svække den strukturelle offentlige saldo med ca. $\frac{3}{4}$ pct. af BNP i 2013. Det ville i givet fald være i modstrid med hovedkravet i EU-henstillingen om at forbedre den strukturelle saldo med $1\frac{1}{2}$ pct. af BNP i 2011-2013. Samtidig ville den finanspolitiske holdbarhed blive svækket.

Kilde: Egne beregninger

Kilde: Egne beregninger

I den nuværende situation har kapitalmarkederne stor fokus på, om lande kan opfylde deres statsgældsforpligtelser. Hvis Danmark skulle vælge at gennemføre store ufinansierede skattenedsættelser, som ville svække de offentlige finanser og ville være i strid med henstillingen fra EU, kunne det få betydelige omkostninger i

nomiske Råd, i DREAM-modellen samt i MONA-modellen, som anvendes i Nationalbanken. De foreliggende beregninger er foretaget på Finansministeriets version af ADAM-modellen, som den anvendes på det mellemlange sigt. Konkret er priselasticiteten for importen og eksporten justeret til -5 på langt sigt, hvilket svarer til niveauet i DREAM. Dette fører til en hurtigere tilpasning af efterspørgslen, når priserne ændrer sig, og en mindre træg tilpasning til den langsigtede ligevægt end i den traditionelle ADAM-version, som anvendes på det korte sigt.

form af rentestigninger, som ville reducere beskæftigelseseffekten af skattnedsættelsen.

Tabel 2

Skønnet ændring i beskæftigelsen ved en afskaffelse af topskatten i 2012, hhv. ufinansieret og finansieret ved lavere vækst i det offentlige forbrug i 2012 og 2013.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Varigt
Fuldtidspersoner, 1.000 personer										
Virkning på arbejdsudbud	3,3	6,6	9,8	10,7	11,5	12,3	13,1	13,9	14,7	14,7
Ufinansieret										
Fuldtidsbeskæftigede	4,7	9,5	12,9	14,7	15,6	16,0	15,8	15,5	15,2	14,7
Beskæftigelse i hoveder (1.000 personer)	1,5	3,0	3,2	4,2	4,3	3,8	2,8	1,7	0,5	-
Finansieret ved lavere offentligt forbrug										
Fuldtidsbeskæftigede	-4,8	-9,3	-4,4	1,1	6,0	10,1	13,3	15,5	16,9	14,7
Beskæftigelse i hoveder (1.000 personer)	-8,2	-15,9	-14,3	-9,7	-5,6	-2,3	0,0	1,3	1,9	-

Anm.: I nærværende beregninger er priselasticiteterne for eksporten og importen justeret, så de implicerer en mindre træg tilpasning til den langsigtede ligevægt. Konkret er priselasticiteten for importen og eksporten justeret til -5, hvilket svarer til niveauet i DREAM. Dette fører til en hurtigere tilpasning af efterspørgslen, når prisen ændrer sig. En forøget prisfølsomhed i udenrigshandlen reducerer herudover det reallønsfald, der på lang sigt sikrer den forøgede beskæftigelse gennem højere nettoeksport.

Kilde: Egne beregninger.

En afskaffelse af topskatten finansieret ved lavere vækst i det offentlige forbrug i 2012 og 2013² vil på kort sigt reducere såvel antallet af beskæftigede personer som det samlede antal arbejdstimer (målt i antal fuldtidspersoner). Det skyldes først og fremmest, at effekten på beskæftigelsen af det lavere offentlige forbrug på kort sigt overstiger effekten på beskæftigelsen af skattnedsættelsens virkning på det private forbrug. Beregningerne peger på, at antallet af beskæftigede personer reduceres med omkring 15.000 personer i 2013 og 2014 (mens fuldtidsbeskæftigelsen reduceres noget mindre).

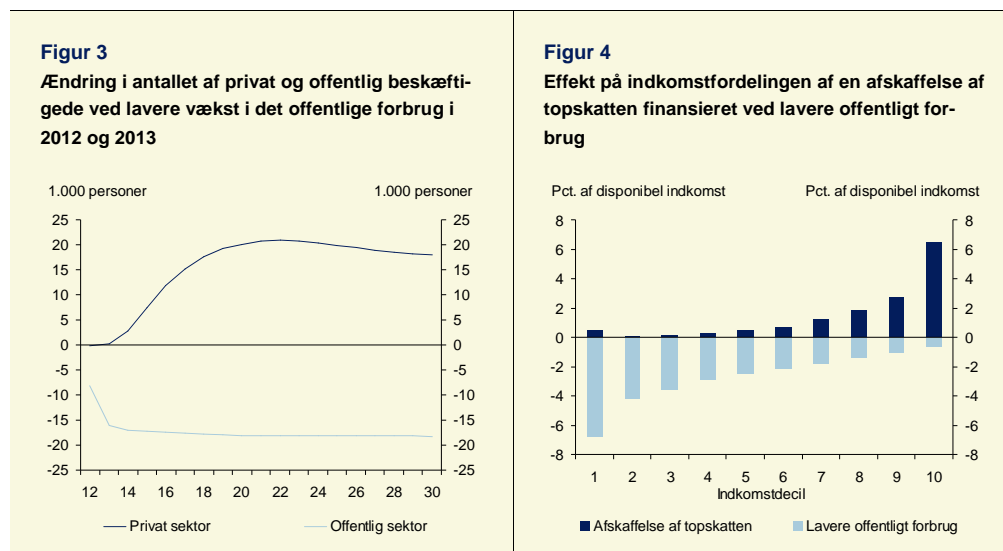
På linje med en ufinansieret afskaffelse af topskatten vil beskæftigelseseffekten målt i fuldtidspersoner på længere sigt nærme sig 15.000 personer.

I det konkrete regneeksempel forudsættes afskaffelsen af topskatten at være fuldt finansieret (af lavere vækst i det offentlige forbrug) før indregning af ændret arbejdsudbudsadfærd (dynamiske virkninger). Den forbedring af de offentlige finanser, som følger af det højere arbejdsudbud, medgår dermed til at styrke holdbar-

² Indfasning af finansiering i 2012 og 2013 indebærer, at den strukturelle saldo er uændret i 2013, hvorved hovedkravet i EU-henstillingen indfris, jf. ovenfor.

heden af de offentlige finanser. En fuldt finansieret afskaffelse af topskatten skønnes således at forbedre holdbarhedsindikatoren med knap 0,2 pct. af BNP.

Det antages her implicit, at den forudsatte lavere vækst i det offentlige forbrug isoleret set ikke har varige effekter på den samlede beskæftigelse. Finansieringen af skattenedsættelsen ved lavere vækst i det offentlige forbrug forudsættes således på sigt alene at indebære et skift fra offentlig beskæftigelse mod højere produktion og beskæftigelse i den private sektor, jf. figur 3, der viser den isolerede effekt af reduktionen i det offentlige forbrug på beskæftigelsens sammensætning. I det omfang at den lavere offentlige forbrugsvækst eksempelvis indebærer, at færre gennemfører en uddannelse, kan det på sigt medføre, at beskæftigelsen bliver lavere end forudsat.

Kilde: Egne beregninger.

Kilde: Egne beregninger på basis af stikprøver på 3,3 pct. af befolkningen.

Anm.: Personer fordelt efter ækvivaleret disponibel indkomst..

Udover effekterne på beskæftigelsen vil en afskaffelse af topskatten medføre en stigning i de målte indkomstforskelle, som kan opgøres til 1,08 pct.point målt ved Gini-koefficienten. Således er det navnlig de personer, som i forvejen har de højeste disponible indkomster, der vil opleve den største stigning i den disponible indkomst ved en afskaffelse af topskatten, jf. figur 4. Den disponible indkomst for de 10 pct. af befolkningen, der i et enkelt år har de højeste indkomster, stiger således med 6½ pct. Derimod skønnes de 10 pct. af befolkningen, der i et enkelt år har de laveste disponible indkomster, at få en stigning i den disponible indkomst på omkring ½ pct.³

³ De målte såkaldte ækvivalerede disponible indkomster omfatter udover arbejdsindkomst også kapitalindkomster mv. og er opgjort på familieniveau og dernæst fordelt ligeligt på familiens medlemmer, idet der bl.a. tages hensyn til forskelle i familiernes størrelse. En person, der har så høj indkomst, at vedkommende betaler topskat, kan derfor godt være i nederste decil

Dertil kommer, at den i regneeksemplet forudsatte finansiering af afskaffelsen af topskatten gennem lavere vækst i det offentlige forbrug kan have en indirekte fordelingseffekt gennem påvirkning af befolkningens samlede forbrugsmuligheder inklusive forbruget af offentlige serviceydelser. Forbruget af offentlige serviceydelser er således gennemsnitligt set større blandt de, der i et givet år har de laveste disponible indkomster.

Eksempelvis er serviceforbruget relativt stort i aldersgrupperne, hvor mange er under uddannelse, i børnefamilierne og blandt de ældre⁴. I det omfang en eventuel lavere vækst i det offentlige forbrug indebærer lavere offentlige serviceydelser, vil dette således i højere grad mærkes blandt personer med relativt lave indkomster⁵, jf. figur 4.

Med venlig hilsen

Bjarne Corydon

i fordelingen af ækvivalerede disponible indkomster, hvis vedkommende fx er i familie med en eller flere personer med relativt lav indkomst.

⁴ De individuelle offentlige serviceydelser består hovedsagelig af dagpasning, undervisning, sundhedsydelser samt ældrepleje, og udgør knap 70 pct. af det samlede offentlige forbrug.

⁵ I regneeksemplet er det forudsat, at den lavere vækst i det offentlige forbrug har form af en proportional nedskalering af det individualiserbare offentlige forbrug (dog ekskl. udgifter til daginstitutioner, hvor der p.t. ikke er tilstrækkelige data til at fordele udgiften på personniveau).